

Postanowienie z dnia 17 listopada 2005 r., II CNP 15/05

Od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji o kosztach procesu skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia nie przysługuje.

Sędzia SN Tadeusz Domińczyk

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 listopada 2005 r. skargi strony pozwanej o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 5 lipca 2005 r. wydanego w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa Budowlanego "P.-G." – Zdzisław P., Andrzej P., spółki jawnej w N.T. przeciwko Janowi D. właścicielowi Przedsiębiorstwa Budowlanego "B." w N.T. o zakazanie nieuczciwej konkurencji, odrzucił skargę.

Uzasadnienie

W wyroku z dnia 5 lipca 2005 r. Sąd Okręgowy rozstrzygnął o kosztach zastępstwa procesowego, zasądając od pozwanego na rzecz powodowego Przedsiębiorstwa 14 415 zł, która odpowiada czterokrotnej wysokości stawki minimalnej wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika.

Pozwany zakwestionował to stanowisko w apelacji, ale Sąd Apelacyjny jego zarzutów nie podzielił.

W skardze pozwany wniósł o stwierdzenie niezgodności z prawem punktu 2 prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 5 lipca 2005 r. w przedmiocie „zaskarżonych kosztów postępowania przed sądem pierwszej instancji”. Zarzucił, że orzeczenie tego Sądu pozostaje w sprzeczności z art. 100 k.p.c. oraz § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wyjątkowo, w wypadkach określonych w art. 424¹ § 2 k.p.c., skarga przysługuje także od orzeczenia pierwszoinstancyjnego. (...)

Orzeczeniom kończącym postępowania rozstrzygającym co do istoty sprawy należy przeciwstawić orzeczenia rozstrzygające w kwestiach incydentalnych, tj. takie, które pozostają w związku z postępowaniem zmierzającym do rozpoznania żądania, ale ich byt jest samodzielny w tym znaczeniu, że zamykają określony uboczny wątek sprawy (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16). Do tej kategorii orzeczeń należy zaliczyć rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów. Odrębność tego rozstrzygnięcia w stosunku do orzeczenia kończącego sprawę w instancji wyraźnie wynika z art. 108 § 1 k.p.c.

Podobnie art. 394 § 1 pkt 9 k.p.c. odróżnia orzeczenie o kosztach od orzeczenia co do istoty sprawy. Właściwym środkiem zaskarżenia orzeczenia o kosztach jest zażalenie, mieszczące się w katalogu zażaleń przewidzianym w art. 394 § 1 k.p.c., innych niż na postanowienia sądu pierwszej instancji kończące postępowanie w sprawie. Nie może być zatem wątpliwości, że także postanowienie o kosztach wydane przez sąd drugiej instancji nie ma charakteru orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie (art. 394¹ § 2 i art. 398¹ § 1). W tym kierunku wypowiedział się też Sąd Najwyższy w stanie prawnym obowiązującym przed dniem 6 lutego 2005 r., m.in. w postanowieniach z dnia 20 grudnia 1996 r., I CZ 30/96 (OSNC 1997, nr 3, poz. 34), z dnia 22 stycznia 1997 r., I CKN 48/96 (OSNC 1997, nr 8, poz. 107) oraz z dnia 8 kwietnia 1997 r., I CZ 22/97 (OSNC 1997, nr 10, poz. 147).

Przepis art. 424¹ § 1 k.p.c. dopuszcza skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie. Nie ma żadnych racji przemawiających za tym, aby wyrażeniu „orzeczenie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie” przypisać inne znaczenie, niż wyżej wskazane. Jeżeli wobec tego prawomocne orzeczenie sądu drugiej instancji rozstrzygające o kosztach nie jest orzeczeniem

kończącym postępowanie w sprawie, to wniesiona skarga o stwierdzenie niezgodności takiego orzeczenia z prawem jako niedopuszczalna, podlega odrzuceniu (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

